

Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Τεχνών Ήχου και Εικόνας

Τέχνη Διαδικτύου
“parts of a fragmented sign”
Επιβλέπων: Τάνια Τσιρίδου

Χαραλαμπίδη Αλεξάνδρα

ΤΧ2014094

Ιανουάριος 2022

Σύντομη περιγραφή

Το έργο “parts of a fragmented sign” είναι ένα αυτοματοποιημένο βίντεο κολάζ. Η αρχική ιδέα ήταν να γίνεται κολάζ με πολλά διαφορετικά στοιχεία όπως gif, φωτογραφίες, vector εικόνες και απλά μονόχρωμα σχήματα. Λόγω τεχνικών δυσκολιών η υλοποίηση της εργασίας έφτασε μέχρι το σημείο να γίνεται κολάζ με διαφορετικά κομμάτια ενός βίντεο κάθε φορά και φράσεων από ειδησεογραφική ιστοσελίδα. Προκειμένου να παίζουν τα βίντεο του κολάζ, μόλις φορτώσουν και εμφανιστούν στην σελίδα ο χρήστης πρέπει να κάνει ένα κλικ με το ποντίκι σε οποιοδήποτε σημείο του καμβά. Το θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας εμφανίστηκε από την ανάγκη επανανοηματοδότησης εννοιών και καταστάσεων. Κύρια πρόθεση του έργου είναι να αναδείξει την σημασία των συμφραζομένων και του πλαισίου για την κατανόηση και αντίληψη λέξεων, εννοιών, καταστάσεων, βιωμάτων. Καθώς επίσης και το γεγονός πως αν αλλαχθούν ή ανοίξουν τα πλαίσια αυτά καινούργιο νόημα μπορεί να ξετυλιχτεί μέσα από έννοιες που κάθε άνθρωπος έχει στενά οριοθετημένες. Η αισθητική του έργου είναι εμπνευσμένη από τα βίντεο του καλλιτέχνη Leon Vynehall (<https://www.youtube.com/watch?v=YJu3hMe1SYY&list=PLt7CJadBDcFPDS8b-GNm-k0j70pRU5Zks&index=5>).

Ο κώδικας και οι φωτογραφίες μπορούν να βρεθούν επίσης στην παρακάτω διεύθυνση:

<https://github.com/alexchar/fragmentedSign>

Η ιστοσελίδα επίσης μπορεί να βρεθεί στην διεύθυνση:

<https://alexchar.github.io/fragmentedSign/>

Προτείνεται η αναζήτηση απλών λέξεων όπως rainbow, trees κτλ.

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Η διαδικασία νοηματοδότησης του κόσμου έχει μελετηθεί εκτεταμένα από της ανθρωπιστικές επιστήμες. Ένας από τους πρώτους που ασχολήθηκε με τον τρόπο που οι άνθρωποι δίνουν νόημα σε λέξεις και αντικείμενα ήταν ο Πλάτωνας (1) . Του κινούσε το ενδιαφέρον το γεγονός ότι μια λέξη έχει την ιδιότητα να αναφέρεται όχι μόνο σε συγκεκριμένα αντικείμενα αλλά και σε αντικείμενα που μοιράζονται κάποια ιδιότητα (1) . Σύντομα παρατήρησε ο Πλάτωνας ότι οι λέξεις αποκαλύπτουν κάτι αξιοθαύμαστο για την ανθρώπινη φύση, την τάση να ξετυλίγουν την ουσία των πραγμάτων και όχι μόνο να ονοματίζουν και να ταξινομούν αντικείμενα (Marcel Danesi, 2007 (1)). Εξετάζοντας την διαδικασία της νοηματοδότησης από πιο κοντά βλέπουμε στο επίκεντρο της να βρίσκεται η έννοια της αναπαράστασης. Με την πιο απλή έννοια αναπαράσταση είναι η δημιουργία νοήματος μέσω της γλώσσας. Με τον όρο σήματα ή σημεία εννοείται οποιοδήποτε ερέθισμα γίνεται αντιληπτό από τις ανθρώπινες αισθήσεις εικόνα, ήχος, λέξη το οποίο συσχετίζεται με ένα σύνολο εννοιών ή νοητικών αναπαραστάσεων (2) . Όμως για την παραγωγή νοήματος είναι απαραίτητη η ύπαρξη δυο συστημάτων. Το πρώτο είναι ο τρόπος με τον οποίο συσχετίζουμε σήματα με έννοιες, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο οι έννοιες διαμορφώνονται και κωδικοποιούνται στις σκέψεις (2) . Το σύστημα αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό και ως ύπαρξη κοινού εννοιακού χάρτη που προφανώς είναι διαμορφωμένος με βάση την κάθε κουλτούρα και τον κάθε άνθρωπο (2) . Το δεύτερο είναι η ύπαρξη μιας κοινής γλώσσας ώστε να είναι δυνατόν όλες αυτές οι έννοιες να συσχετίζονται με συγκεκριμένους ήχους, εικόνες, λέξεις (2) . Ένα σημείο δεν μπορεί να γίνει κατανοητό όταν στέκεται μόνο του, αλλά μόνο σε σχέση με άλλα σημεία. Τα συμφραζόμενα ή το πλαίσιο μέσα στο οποίο ερμηνεύεται ένα σήμα φέρει από μόνο του κάποιες πληροφορίες (3) . Οι πληροφορίες αυτές είναι που καθοδηγούν σε μεγάλο βαθμό πως θα γίνει αντιληπτή κάποια έκφραση (3) . Με άλλα λόγια ο ρόλος του πλαισίου είναι κρίσιμος για τον καθορισμό της πρόθεσης της έκφρασης του ομιλητή (Craig Roberts, 2001 (3)). Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για την κατανόηση της σημασίας του πλαισίου είναι το έργο του Marcel Duchamp, Fountain (1917), στο οποίο εξέθεσε έναν ουρητήρα. Μεταφέροντας τον ουρητήρα στην γκαλερί, αλλάζοντας δηλαδή το πλαίσιο, ο επισκέπτης δεν έχει άλλη επιλογή από το να σκεφτεί ένα χρηστικό αντικείμενο κάτω από ένα τελείως διαφορετικό πρίσμα. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι η

γλώσσα συνδέεται άμεσα με τον τρόπο σκέψης. Δυο είναι οι κύριες θέσης όσων αφορά την σχέση γλώσσας και σκέψης. Η μια υποστηρίζει ότι η γλώσσα πλάθει τον τρόπο σκέψης (mould theory) και η άλλη ότι η γλώσσα απλά ντύνει την σκέψη (cloak theory) (5) . Παρακάτω θα γίνει λόγος για την υπόθεση Sapir – Whorf που ανήκει στην πρώτη θεωρεία. Ο Sapir και ο μαθητής του Whorf θεωρούσαν λοιπόν ότι η ανθρώπινη σκέψη βρίσκεται στο έλεος της γλώσσας με την οποία έχει μάθει καθένας να εκφράζεται (5) . Ο κόσμος γύρω μας υποστήριζε ο Sapir είναι σε έναν βαθμό χτισμένος γύρω από τις γλωσσικές συνήθειες κάθε ομάδας (5) . “Βλέπουμε και βιώνουμε με τον τρόπο που το κάνουμε γιατί οι γλωσσικές συνήθειες της κοινότηας μας προδιαθέτουν συγκεκριμένες επιλογές ερμηνείας” (Edward Sapir, 1958). Η υπόθεση αυτή αποτελείται από δύο συσχετιζόμενες αρχές. Η πρώτη είναι ότι ο τρόπος σκέψης μας καθορίζεται από την γλώσσα και η δεύτερή που άνθρωποι που μιλούν διαφορετικές γλώσσες αντιλαμβάνονται και σκέπτονται τον κόσμο διαφορετικά (5) . Με βάση αυτό το σκεπτικό το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι “το νόημα δεν βρίσκεται σε ένα κείμενο αλλά ανακύπτει από την ερμηνεία του, και η ερμηνεία διαμορφώνεται από το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο” (Daniel Chandler, 1995 (5)).

Τεχνική Υλοποίηση

Για την υλοποίηση της εργασίας έχει χρησιμοποιηθεί η βιβλιοθήκη p5.js. Η p5.js είναι μια βιβλιοθήκη της JavaScript για δημιουργικό προγραμματισμό. Οι αρχές λειτουργίας της βασίζονται στο προγραμματιστικό περιβάλλον της processing. Για τον λόγο αυτό μια από βασικές ιδέες στον τρόπο σκέψης της βιβλιοθήκης αυτής είναι ότι υπάρχει ένας καμβάς και πάνω σε αυτόν εμφανίζονται τα όποια γραφικά. Η σελίδα αποτελείται από μια μπάρα αναζήτησης. Όταν ο χρήστης πληκτρολογεί μια λέξη ή φράση γίνεται μια αναζήτηση μέσω του API της rixabay για βίντεο και του newsapi για τίτλους ειδήσεων σχετιζόμενα με την αναζήτησης. Στην συνέχεια κόβονται διαφορετικά μέρη στο βίντεο και τοποθετούνται σε τυχαίες θέσεις και μεγέθη στον καμβά. Το background δημιουργείται σταδιακά από ένα εφέ spliscreen. Το spliscreen είναι μια τεχνική όπου επιλέγεται μια λωρίδα από το κάδρου του βίντεο και προχωρώντας προς μια κατεύθυνση προβάλλεται η αλλαγή στις λωρίδες στον χρόνο. Στο background έχει προστεθεί ένα εφέ invert ώστε να είναι τα χρώματα αντίθετα με του αρχικού βίντεο για να υπάρχει μια αντίθεση με τα εκτιθέμενα κομμάτια βίντεο. Επίσης επιλέγονται τυχαίοι τίτλοι ειδήσεων που να περιέχουν την φράση στον τίτλο τους και εμφανίζονται σε τυχαίες θέσης στην οθόνη.

Τεχνικά προβλήματα

Η αναζήτηση φράσεων δεν ανταποκρίνεται πάντα καθώς δεν υπάρχουν τέτοιες καταχωρήσεις στο API. Εάν δεν βρεθεί η φράση της αναζήτησης δεν συμβαίνει τίποτα και είναι κάτι που χρήζει βελτίωσης στο μέλλον.

Προκειμένου να εμφανιστούν οι τίτλοι των ειδήσεων πρέπει να ανοίξει η σελίδα μέσα από localhost. Στο λειτουργικό linux όπου υλοποιήθηκε είναι εύκολο γράφοντας της εντολή στο terminal μέσα στον φάκελο που περιέχει το html αρχείο : `python3 -m http.server 8080 --bind 127.0.0.1` η σελίδα εμφανίζεται στη διεύθυνση <http://127.0.0.1:8080/>.

Σε λειτουργικό macOS είναι παρόμοια η διαδικασία όμως σε windows δεν γνωρίζω πως λειτουργεί. Στην παραδοτέα εργασία δηλαδή θα εμφανίζονται μόνο τα βίντεο και όχι οι τίτλοι.

Βιβλιογραφία

- (1) Marcel Danesi, 2007, The Quest for Meaning- A Guide to Semiotic Theory and Practice
- (2) Stuart Hall, 1997, The work of representation
- (3) Craig Roberts, 2001, Context in Dynamic Interpretation
- (4) Hugo Ball, 1916, Dada Manifesto
- (5) Daniel Chandler, 1995, The Sapir – Whorf Hypothesis